

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ: Γ ΕΠΑΛ - ΥΓΙΕΙΝΗ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ: 29/11/2025

## ΘΕΜΑ Α

**A1. Χαρακτηρίστε ως σωστές ή λάθος τις παρακάτω προτάσεις. Όπου είναι λάθος να γράψετε τις σωστές προτάσεις.**

1. Η υπόφυση του εγκεφάλου αποτελεί το κέντρο ρύθμισης της θερμοκρασίας του ανθρώπινου σώματος. (Μονάδες 2)
2. Η μέτρηση της αρτηριακής πίεσης αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα τριτοβάθμιας πρόληψης. (Μονάδες 2)
3. Τα ατυχήματα είναι νόσημα του πλούτου ή της αφθονίας και αποτελούν μια απο τις τρεις πρώτες αιτίες θανάτου. (Μονάδες 2)
4. Η каранτίνα είναι ένα μέτρο για την προστασία της υγείας που εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στη σύγχρονη εποχή. (Μονάδες 2)
5. Η ορατή ακτινοβολία είναι απαραίτητη για την αποστείρωση των χώρων. (Μονάδες 2)

**Μονάδες 10**

### ΑΠΑΝΤΗΣΗ

#### A1

1. Λ.
2. Λ.
3. Σ.
4. Λ.
5. Λ.

**A2.** Να γράψετε στο τετράδιό σας τους αριθμούς 1, 2, 3, 4 από τη στήλη Α και, δίπλα, ένα από τα γράμματα α, β, γ, δ, ε της στήλης Β, που δίνει τη σωστή αντιστοίχιση. Σημειώνεται ότι δυο γράμματα από τη στήλη Β θα περισσέψει.

ΣΤΗΛΗ I	ΣΤΗΛΗ II
1) Εμβολιασμός	α. Δημόσια Υγιεινή
2) Δοκιμασία (τεστ) Παπανικολάου	β. Μετάδοση με ξενιστές ή φορείς
3) Μείωση επιπλοκών	γ. Δευτεροβάθμια πρόληψη
4) Εξυγίανση περιβάλλοντος	δ. Τριτοβάθμια πρόληψη
5) Αμοιβάδωση	ε. Πρωτοβάθμια πρόληψη
	στ. Μετάδοση μέσω του πεπτικού συστήματος
	ζ. Ατομική Υγιεινή

**Μονάδες 10 (2x5)**

### ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- 1) ε
- 2) γ
- 3) δ
- 4) α
- 5) στ

**A3.** Να γράψετε στο τετράδιό σας το γράμμα α, β, γ, δ, ε καθεμίας από τις παρακάτω προτάσεις και, δίπλα, έναν από τους αριθμούς 1 έως 10 που αντιστοιχεί στη λέξη, η οποία συμπληρώνει σωστά την πρόταση. Σημειώνεται ότι πέντε (5) από τις παρακάτω λέξεις θα περισσέψουν.

1) αγγειοδιαστολή 2) 760mmHg 3) ηπατίτιδα C 4) αγγειοσυστολή 5) στεγόμυγα  
6) έμμεσης 7) ηπατίτιδα A 8) άμεσης 9) σκίπτα 10) 380mmHg

- α) Ο βήχας είναι παράδειγμα \_\_\_\_\_ μετάδοσης. (Μονάδες 1)  
β) Η λειψμανίαση μεταδίδεται με τη \_\_\_\_\_. (Μονάδες 1)  
γ) Η ατμοσφαιρική πίεση στην επιφάνεια της θάλασσας είναι \_\_\_\_\_. (Μονάδες 1)  
δ) Η \_\_\_\_\_ είναι ένας μηχανισμός θερμορρύθμισης όταν στην ατμόσφαιρα υπάρχουν υψηλές θερμοκρασίες. (Μονάδες 1)  
ε) Για τη(ν) \_\_\_\_\_ υπάρχει εμβόλιο. (Μονάδες 1)

#### ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- α) 8  
β) 9  
γ) 2  
δ) 4  
ε) 7

#### ΘΕΜΑ Β

**B1.** Για ποιους λόγους είναι απαραίτητη η ορατή ακτινοβολία;

**Μονάδες 4 (1x4)**

#### ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Η ορατή ακτινοβολία είναι απαραίτητη για

- ✓ Τη λειτουργία της φωτοσύνθεσης (χλωροφύλλη)
- ✓ Την καλή λειτουργία της όρασης
- ✓ Την πνευματική ευεξία
- ✓ Την ψυχική ευεξία

**B2.** Ποιός είναι ο ιός του AIDS και ποια νόσο προκαλεί; (Μονάδα 0.5x2=1). Ποιά κύτταρα προσβάλλει; (Μονάδες 0.5x1=2). Να αναφέρετε έξι σημεία του σώματος όπου έχει απομονωθεί ο ιός του AIDS;(Μονάδες 0,5x6 = 3)

**Μονάδες 6**

#### ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Ο ιός του AIDS είναι ο HIV, ο οποίος προκαλεί το Σύνδρομο της Επίκτητης Ανοσοανεπάρκειας. Ο HIV προσβάλλει και καταστρέφει τα κύτταρα που είναι υπεύθυνα για την άμυνα του οργανισμού δηλαδή τα λεμφοκύτταρα και τα κύτταρα του Κεντρικού Νευρικού Συστήματος προκαλώντας νευρολογικά προβλήματα και άνοια.

Ο HIV έχει απομονωθεί (6 απο τα παρακάτω)

- ✓ Λεμφοκύτταρα του αίματος
- ✓ σπέρμα
- ✓ Κολπικές εκκρίσεις
- ✓ Σάλιο
- ✓ Δάκρυα

- ✓ Ιδρώτας
- ✓ Μητρικό Γάλα
- ✓ Εγκεφαλονωτιαίο υγρό

**B3.** Τι ονομάζεται περιβάλλον; (μονάδες 4). Να αναφέρετε 5 στοιχεία που περιλαμβάνει το φυσικό περιβάλλον; (μονάδες 5)

**Μονάδες 9**

**ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

Περιβάλλον ονομάζεται οτιδήποτε περιβάλλει τον άνθρωπο και επιδρά στην ανάπτυξη και την υγεία του είτε άμεσα είτε έμμεσα.

Το φυσικό περιβάλλον περιλαμβάνει (5 απο τα παρακάτω)

- ✓ Τον ατμοσφαιρικό αέρα
- ✓ Τη θερμοκρασία
- ✓ Την υγρασία
- ✓ Την ηλιακή ακτινοβολία
- ✓ Τη ρύπανση της ατμόσφαιρας
- ✓ Το νερό και τις πλημμύρες
- ✓ Το έδαφος και τους σεισμούς

**B4.** Τι ονομάζουμε κοινωνικά νοσήματα; (μονάδες 4). Πείτε δύο παραδείγματα. (μονάδες 2)

**Μονάδες 6**

**ΑΠΑΝΤΗΣΗ**

Υπάρχουν νοσήματα που ονομάζονται κοινωνικά γιατί στην εμφάνισή τους και την μετάδοσή τους συμβάλλουν οι δυσμενείς οικονομικοί και κοινωνικοί παράγοντες.

Δυο παραδείγματα είναι (δύο απο τα παρακάτω)

- ✓ Φυματίωση
- ✓ Ψυχικά νοσήματα
- ✓ Τοξικομανία
- ✓ Αλκοολισμός
- ✓ κάπνισμα

**Θέμα Γ**

**Γ1.** Στις μέρες μας παρά τη μεγάλη πρόοδο της Ιατρικής στον τομέα της πρόληψης και της θεραπείας των λοιμωδών νοσημάτων, τα σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα αποτελούν σημαντικό πρόβλημα δημόσιας υγείας. Σύμφωνα με τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας, κάθε χρόνο δηλώνονται 200.000.000 νέες περιπτώσεις βλεννόρροιας.

α. Πού οφείλεται η ασθένεια αυτή; (Μονάδα 1)

β. Ποιοι είναι οι πιθανοί τρόποι μετάδοσης της βλεννόρροιας και τι συμπτώματα προκαλεί; (Μονάδα 5)

γ. Ποια είναι τα μέτρα προφύλαξης που πρέπει να λαμβάνονται για την αποφυγή της ασθένειας; (Μονάδα 4)

**Μονάδες 10**

**Γ1.**

**α. Η βλεννόρροια οφείλεται στο γονόκοκκο.**

**β. Η βλεννόρροια μεταδίδεται με τη σεξουαλική επαφή και τα νεογνά μολύνονται κατά τον τοκετό. Τα συμπτώματα της νόσου είναι δυσουρία, αίσθημα καύσου στην ούρηση, πυώδης κιτρινοπράσινη έκκριση με δυσάρεστη οσμή.**

**γ. Τα μέτρα προφύλαξης περιλαμβάνουν έγκαιρη διάγνωση και θεραπεία των πασχόντων, καθώς και αναζήτηση των ερωτικών συντρόφων τους. Ακόμη, χρήση ελαστικού προφυλακτικού κατά τη σεξουαλική επαφή. Ένα ακόμη μέτρο προφύλαξης είναι η ενστάλαξη κολλυρίου νιτρικού αργύρου ή πενικιλίνης στα μάτια των νεογνών μόλις γεννηθούν, για προληπτικούς λόγους. Τέλος είναι απαραίτητη η αγωγή υγείας του κοινού.**

**Γ2. Το φάσμα της ηλιακής ακτινοβολίας περιέχει ιονίζουσα και υπέρυθη ακτινοβολία.**

**α. Γιατί δεν φτάνει στη Γη η ιονίζουσα ακτινοβολία;(μον.1)**

**β. Να αναφέρετε δυο (2) επιπτώσεις που μπορεί να έχει η υπέρυθη ακτινοβολία στην υγεία του ανθρώπου, αν υπάρξει έκθεση σε αυτή για μεγάλο χρονικό διάστημα χωρίς προστασία. (μον. 3+3)**

**Μονάδες 7**

**α. Η ιονίζουσα ακτινοβολία είναι καταστρεπτική για τη ζωή. Δεν φθάνει στη Γη γιατί συγκρατείται από τα ανώτερα στρώματα της ατμόσφαιρας ή απορροφάται από μάζες αερίων.**

**β. Ερεθισμός του δέρματος και έγκαυμα.**

**γ. Οι επιπτώσεις της στην υγεία είναι συνάρτηση του χρονικού διαστήματος της έκθεσης στον ήλιο χωρίς προστασία. Μπορεί να προκληθεί ερεθισμός του δέρματος και έγκαυμα.**

**Γ3. Ποιες είναι οι θετικές και οι αρνητικές δράσεις της υπεριώδους ακτινοβολίας;**

**Μονάδες 8**

**Μετατρέπει την προβιταμίνη D, που υπάρχει στις τροφές, σε βιταμίνη D. Βοηθά την ανάπτυξη κατά την παιδική ηλικία και την αποφυγή εμφάνισης ραχίτιδας. Επιπλέον, βοηθά στην επούλωση των τραυμάτων και αυξάνει την άμυνα του οργανισμού. Έχει καταστρεπτική δράση στους ιούς και στα βακτήρια και γι' αυτό χρησιμοποιείται για την αποστείρωση χώρων. Συνεισφέρει στην παραγωγή μελανίνης, η οποία δρα προστατευτικά στο δέρμα από τους κινδύνους που δημιουργεί η υπεριώδης και η υπέρυθη ακτινοβολία.**

**Ωστόσο, η έκθεση για μεγάλο χρονικό διάστημα στην υπεριώδη ακτινοβολία έχει βλαπτική επίδραση στο δέρμα. Δημιουργεί εγκαύματα, ερεθισμό στα μάτια και σε πολύ μεγάλη έκθεση μπορεί να προκληθεί καρκίνος.**

**Θέμα Δ**

**Δ1. Σύμφωνα με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία του Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας (ΕΟΔΥ), από το 2004 έως σήμερα στη χώρα μας δηλώθηκαν συνολικά **959 κρούσματα** της νόσου**

κοκκύτης. Το χρονικό διάστημα 2004-2005 υπήρχε έξαρση στην Ελλάδα της νόσου και δηλώθηκαν μέσω του συστήματος υποχρεωτικής δήλωσης συνολικά 509 κρούσματα κοκκύτη.

α. Ποιος είναι ο επιπολασμός της νόσου και να δοθεί ο ορισμός. (μον.4)

β. Ποια είναι η επίπτωση για το 2005 και να δοθεί ο ορισμός. (μον.4)

γ. Πού υποβλήθηκαν οι δηλώσεις και ποιος είναι ο σκοπός τους; (μον.4)

#### Μονάδες 12

α. Ο επιπολασμός της νόσου είναι 959 κρούσματα. Επιπολασμός είναι το σύνολο των κρουσμάτων σε μία δεδομένη χρονική στιγμή. Είναι σαν να φωτογραφίζουμε τον πληθυσμό και βλέπουμε ποιο είναι το σύνολο των κρουσμάτων, παλαιών και νέων.

β. Η επίπτωση για το 2005 είναι 509 κρούσματα. Επίπτωση είναι ο αριθμός των νέων κρουσμάτων της νόσου που εμφανίζονται κατά τη διάρκεια ενός συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος.

γ. Η υποχρεωτική δήλωση των λοιμωδών νοσημάτων έχει ως σκοπό την καταπολέμηση των επιδημικών νοσημάτων και υποβάλλεται στην τοπική υγειονομική υπηρεσία ή αστυνομική αρχή.

Δ2. Δύτες και ορειβάτες θα έπρεπε να έχουν στον εξοπλισμό τους βαρόμετρα.

α. Ποιο από τα δύο βαρόμετρα αναμένεται να δείχνει τη μεγαλύτερη πίεση; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 4)

β. Με τι ρυθμό γίνεται η επάνοδος των δυτών και πόσες στάσεις πρέπει να κάνει. (μον. 3)

γ. Ποιος από τους δύο ανθρώπους κινδυνεύει να εμφανίσει δυσκολίες στην αναπνοή και τι πίεση θα δείχνει το βαρόμετρο όταν γίνει αυτό; Να αιτιολογήσετε την απάντησή σας. (μον. 4+2)

#### Μονάδες 13

α. Μεγαλύτερη πίεση αναμένεται να δείχνει το βαρόμετρο του δύτη. Η ατμοσφαιρική πίεση είναι 760 mmHg στην επιφάνεια της θάλασσας. Όσο αυξάνεται το υψόμετρο, η ατμοσφαιρική πίεση ελαττώνεται και αντίστροφα. Αντιθέτως, η πίεση κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας διαρκώς αυξάνεται όσο καταδύεται ένας δύτης.

β. Η επάνοδος γίνεται με ταχύτητα 4 μέτρων το λεπτό και διακόπτεται κάθε 2 μέτρα με την κάθε στάση να διαρκεί ένα λεπτό.

γ. Ο ορειβάτης αναμένεται να εμφανίσει δυσκολίες. Συγκεκριμένα, σε υψόμετρο 4.000 μέτρων η ατμοσφαιρική πίεση είναι 430mm Hg και υπάρχουν δυσκολίες στην αναπνοή.

Άρα, δυσκολίες θα εμφανιστούν όταν το βαρόμετρο δείξει 430 mmHg.